UN OS AL MARROC

LLUC SILVESTRE & MR.ED

andana gràfica

IV PREMI VALÈNCIA DE NOVEL·LA GRÀFICA

institució alfons el magnànim centre valencià d'estudis i d'investigació

Col·lecció Alfons el Magnànim
Direcció editorial: Miguel Ángel Giner Bou

UN OS AL MARROC
Lluc Silvestre i Mr. Ed

© del text: Lluc Silvestre, 2022
© dels dibuixos: Edgardo Carosia "Mr. Ed", 2022

© Andana Llibres S.L.
Av. Aureli Guaita Martorell, 18
46220 Picassent
www.andana.net / andana@andana.net

Assessorament lingüístic: Inca Vallès
Disseny i maquetació: LaGRÚAestudio

Imprès per Anman Gràfiques

Reservats tots els drets. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del *Copyright*, sota les sancions establides en les lleis, la reproducció parcial o total d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic, així com la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec públics.

1a edició, maig de 2022
ISBN: 978-84-123716-6-6
Dipòsit legal: V-887-2022

UN OS AL MARROC

LLUC SILVESTRE & MR.ED

A la Pascale i al Blai.
Gràcies pel «cameo».
A la novel·la de la meva vida sou els protagonistes.

A l'Ed.
Agraïment infinit.
He escrit aquesta història perquè un dia em vas dir que la dibuixaries.
Jo poso la lletra, i tu..., el talent.

Als músics, tècnics i altres professionals del sector de la música.
Sou la meva segona família.

A les meves companyes de l'Institut Ramon Llull.
Per deixar-vos la pell per la cultura des d'una institució pública.

Lluc

Al Lluc.
Home de mar, per haver-me embarcat en aquest projecte.

A totes les persones que remen dia a dia per allunyar dels tentacles de la burocràcia el més bonic de la cultura.

A la meva petita família.
El meu far, sempre.

Ed

PRÒLEG

Les històries que comencen amb viatges sempre comporten un procés i uns aprenentatges. Aquest còmic no deixa de ser això: un recull de peripècies viscudes en primera persona i portades a la ficció que aconsegueix entrelligar moltes capes de realitat. Una realitat en plural, travessada per diferents factors sociopolítics que han portat la relació de dos països veïns a trobar-se de cara. Dos països separats pel mar Mediterrani, una frontera que carrega amb una complexitat: a la vegada que separa els continents d'Europa i Àfrica, també els uneix.

Aquest cop, però, el Lluc fa el camí invers, amb uns altres propòsits: la música i la cultura són el motor narratiu que uneix aquesta història. Una història que al llarg de les vinyetes es va construint sobre la motivació d'aprendre àrab, un viatge al Marroc, un festival de música, companyes de feina i amics, medines, molta generositat, comunitat i altres maneres de fer i viure que, entre capítol i capítol, es veuen tenyides d'un xoc cultural que, en aquest cas, funciona com un catalitzador que ajuda a desfer estereotips.

Posar imatges a petites escenes i diàlegs ajuda a visibilitzar situacions concretes que tenen un impacte emocional important. Ajuden a entendre com la història marca certs contextos socials i estructurals d'un país que ha sigut colonitzat i que encara està intentant deixar de ser-ho. I és allà on veus que les energies se centren en un motiu comú que, a mesura que es va explicant, també visibilitza una realitat que és sinònim de precarietat. I quan parlem de precarietat, no podem deixar enrere l'autogestió i els sistemes alternatius, la bona fe i moltes mans per poder tirar endavant.

El més rellevant de tot? Com les imatges ajuden a concebre de manera concreta la trama i ajuden a desmuntar mites. El més interessant? Les incursions històriques i les referències artístiques que ajuden a vestir aquesta lectura entretinguda i amable.

Ikram Bouloum, artista, DJ i agitadora cultural

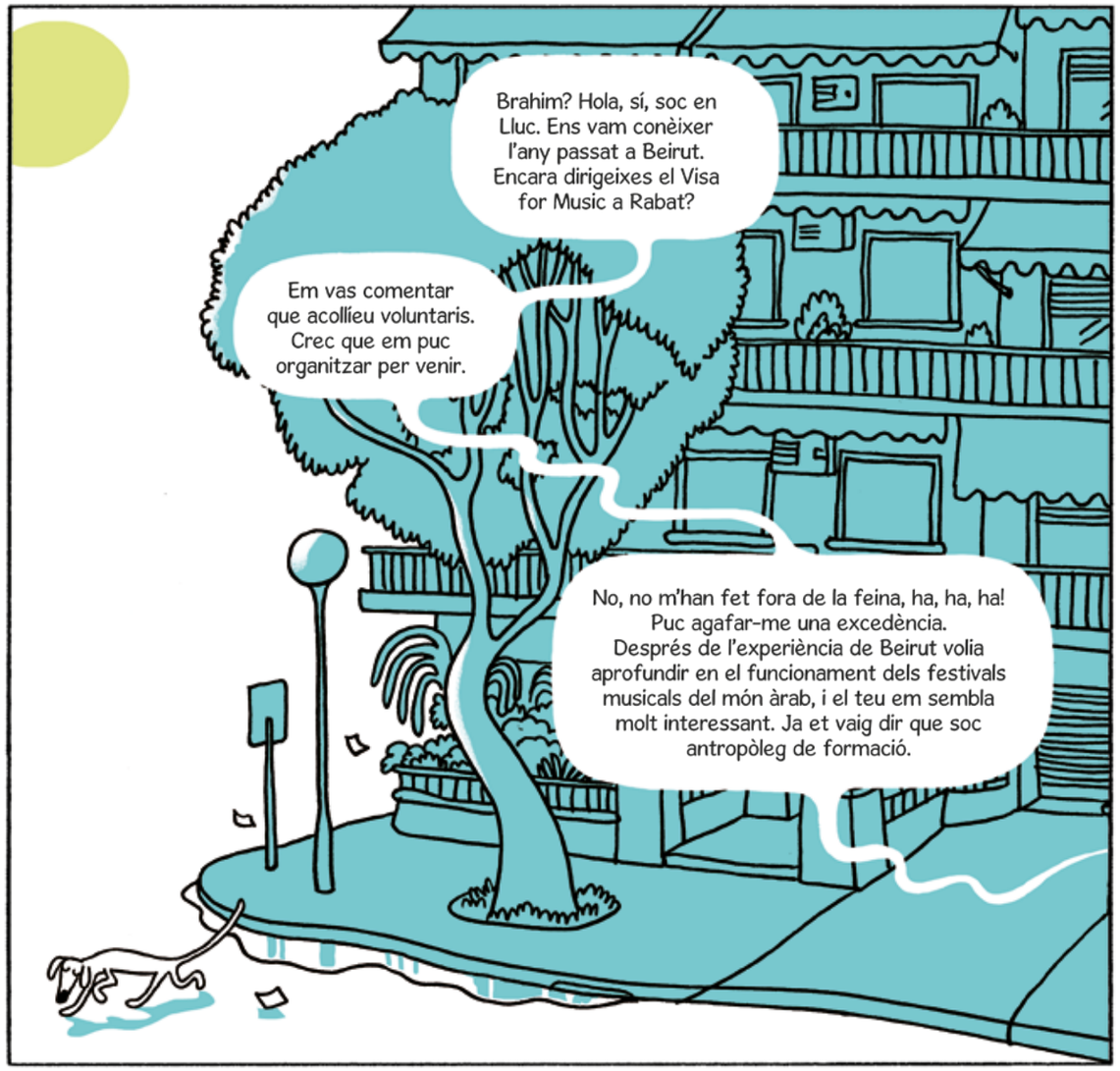
Brahim? Hola, sí, soc en Lluc. Ens vam conèixer l'any passat a Beirut. Encara dirigeixes el Visa for Music a Rabat?
Em vas comentar que acollíeu voluntaris. Crec que em puc organitzar per venir.
No, no m'han fet fora de la feina, ha, ha, ha! Puc agafar-me una excedència. Després de l'experiència de Beirut volia aprofundir en el funcionament dels festivals musicals del món àrab, i el teu em sembla molt interessant. Ja et vaig dir que soc antropòleg de formació.

No et preocupis, que no vinc a estudiar-vos, però no tinc experiència en el món de la producció musical.

Família...! Està decidit!
MARXO AL MARROC!

Bravo! És el país que preferia de la llista que tenies.
Ja pots comptar que vindrem a veure't quan acabis.

El Visa for Music era el primer festival de la llista. Emocions fortes assegurades!
No acabo d'entendre aquesta dèria que tens per marxar. Molta promoció de la música a l'exterior, però et passes el dia tramitant expedients. No sé de què els serviràs allí.

No és culpa meva que l'Administració demani la mateixa paperassa a un músic per a una subvenció de 300 euros que a una empresa que licita la construcció d'una autopista d'un milió d'euros. Al final els músics i els gestors culturals haurem de ser advocats per poder sobreviure!
Potser allí és diferent i no tenen tanta burocràcia...

Sempre els podràs portar els cafès... o els tes a la menta! Ara que has estudiat àrab, com a mínim sabràs demanar menjar i no hauré de patir per la teva desnutrició.

No sé si el meu nivell d'àrab arriba per a tant... Sort que el meu cos té reserves de greix acumulades...

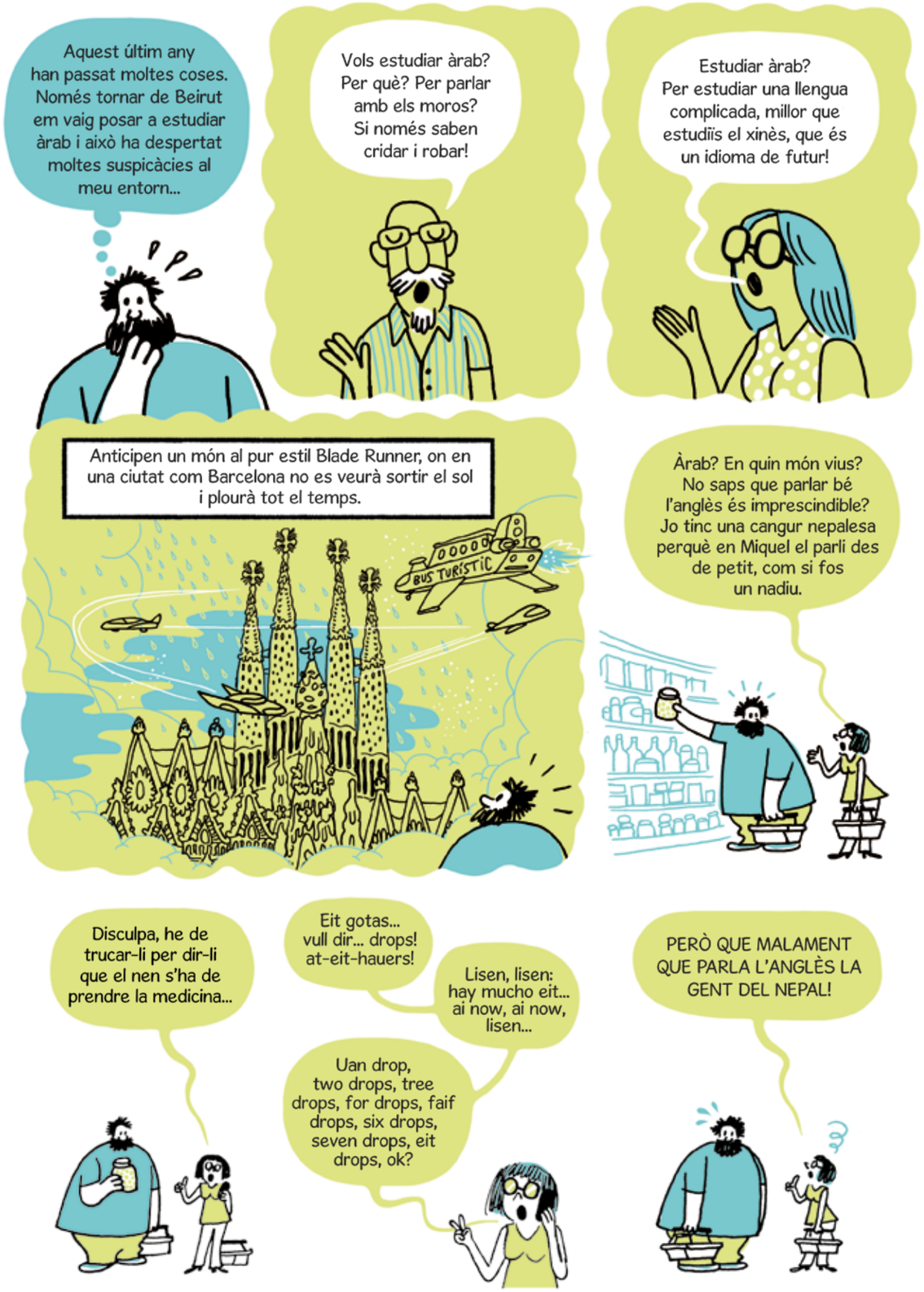
Aquest últim any han passat moltes coses. Només tornar de Beirut em vaig posar a estudiar àrab i això ha despertat moltes suspicàcies al meu entorn...
Vols estudiar àrab? Per què? Per parlar amb els moros? Si només saben cridar i robar!
Estudiar àrab? Per estudiar una llengua complicada, millor que estudiïs el xinès, que és un idioma de futur!
Anticipen un món al pur estil Blade Runner, on en una ciutat com Barcelona no es veurà sortir el sol i plourà tot el temps.
BUS TURÍSTIC
Àrab? En quin món vius? No saps que parlar bé l'anglès és imprescindible? Jo tinc una cangur nepalesa perquè en Miquel el parli des de petit, com si fos un nadiu.
Disculpa, he de trucar-li per dir-li que el nen s'ha de prendre la medicina...
Eit gotas... vull dir... drops! at-eit-hauers!
Lisen, lisen: hay mucho eit... ai now, ai now, lisen...
Uan drop, two drops, tree drops, for drops, faif drops, six drops, seven drops, eit drops, ok?
PERÒ QUE MALAMENT QUE PARLA L'ANGLÈS LA GENT DEL NEPAL!

L'àrab

pertany a la família de les llengües semítiques, juntament amb l'hebreu o l'amhàric, que es parla a Etiòpia.

Lingüísticament parlant...,

un palestí i un israelià estan molt més a prop del que jo podia pensar.

L'àrab clàssic es va començar a escriure entre els segles V i VI, però va experimentar un gran desenvolupament a partir del segle VII, quan es va utilitzar com a llengua vehicular de la religió musulmana.

Com a llengua escrita no ha patit gaires canvis des d'aleshores.

M'agrada llegir els clàssics en versió original.
Avui l'àrab és, en els seus diferents dialectes, la llengua oficial de 22 països i una de les sis llengües oficials de l'ONU. El parlen més de 400 milions de persones...

... però és millor parlar anglès o xinès, oi?
FUCK YOU
ثورة
أيوه
بني
السّلام
ليلة
بعدك
يهونها
ضوء
فاحتة
الحب
يلغي
بدّي
احتجاج

Vaig trobar una petita escola a prop de la feina i vaig apuntar-me a un curs d'iniciació...

La meva primera impressió estava molt allunyada de la imatge tòpica que m'havia fet del que podia ser una classe d'àrab...
SEU I POSA'T A RESAR, GOS INFIDEL!

Res més allunyat de la realitat. La majoria de professors són dones, i els meus companys de classe, també.
السلام عليكم*
*SALAM ALEIKUM.

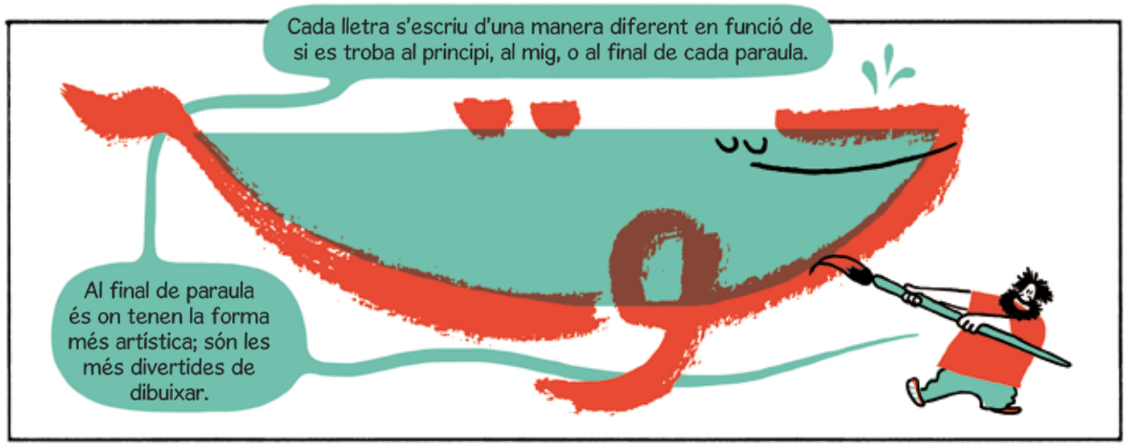

L'àrab no té majúscules ni minúscules.

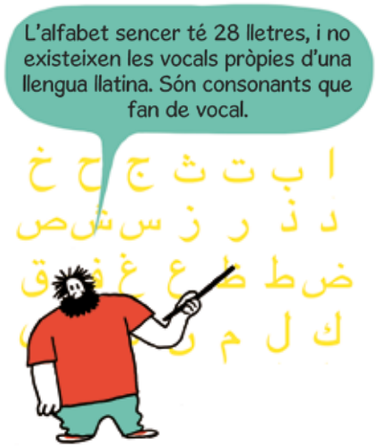

*àrab clàssic

L'àrab té singular, plural i el dual, que defineix específicament un grup de dues persones.

Coneixeu alguna llengua més romàntica?

Però sembla que les institucions no acaben d'entendre la importància d'un tema tan sensible com aquest, ni de com abordar-lo.

És cert que després dels atemptats de Barcelona sembla que existeix una sensibilitat especial i una necessitat d'aprofundir en el tema de la integració de les comunitats magribines i amazigues de Catalunya.

I molt bona voluntat per part d'algunes entitats i programadors d'ajuntaments que organitzen aquest tipus d'esdeveniments.

Suposo que per fomentar la cohesió social i lluitar contra el creixent racisme.

Últimament m'han contractat més, però no tot s'arregla posant guinguetes de dolços i te a la menta i programant concerts de "l'àrab" que tens més a mà.

No dic que no s'hagi de fer; està bé, però és una visió molt reduccionista del

El meu rol a la societat està definit, sense matisos. L'espai on se'm permet expressar la meva identitat àrab és només a sobre de l'escenari.

Quan en baixo puc ser "català" o "àrab". Mai totes dues coses a la vegada.

Encara que faci 25 anys que visc aquí, pels catalans soc l'algerià que parla català i, pels algerians, "l'espanyol" que parla àrab...

La gent amb múltiples identitats socials sempre estem en terra de ningú, però no és una cosa que em desagradi.

Papa, a la meva classe hi ha un nen que es diu Mohamed.
Els nens es riuen d'ell dient-li: "¡Mojamé, tírame agua!".

Riure és una de les maneres que té la societat de protegir-se d'allò que no coneix.
La por és l'emoció principal de l'ésser humà. Aleshores... bla, bla, bla, bla...
A més, quan les majories hegemòniques controlen el discurs identitari... bla, bla, bla...

Quan vingueu al Marroc veuràs que allí passa exactament el contrari: hi haurà molts Mohameds i molt pocs Jordis.

Aleshores es deuen fer moltes bromes entre ells:
-Hola, "Mojamé".
-No, "Mojamé" tu, que jo estic sec.

Ha, ha, ha! Que divertit!

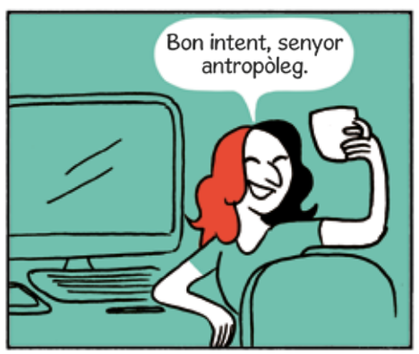
Bon intent, senyor antropòleg.

He, he... Ehem!

el ViATGE

El viatge comença...
Equipatges Sortida
Baggage Exit
Equipajes Salida
Portes
Gates
Puertas
D E
Portes
Gates
Puertas
B C
Però un no s'escapa dels seus prejudicis tan fàcilment.
Porto tot el que tinc de valor a sobre. Segur que amb aquesta pinta d'occidental m'ho roben tot...
Bé, tots els controls de duanes passats a Casablanca i encara tinc les pertinences intactes. Ara, un parell d'horetes de tren i em planto a Rabat.
Monsieur, les taquilles estan tancades. Acompanyi'm a les màquines de venda.
Aquest em vol portar a un racó per robar-m'ho tot.
Ehem... No, gràcies, no necessito res.
T2
Glup!

*Guichets
*taquilles
ets
*FERMÉ
*tancat
D'això.... Com deia que funcionen les màquines?
En arribar a l'estació de Rabat, m'està esperant la Georgina, una amiga d'una companya de feina. Fa un parell de setmanes que no paro d'atabalar-la amb tot tipus de preguntes.
RABAT

Marhaba Lluc. Has tingut un bon viatge?
Hola, Georgina! Gràcies per venir a buscar-me. De nit i amb aquest maletot no sé què hauria fet. Com veus, he agafat de tot.

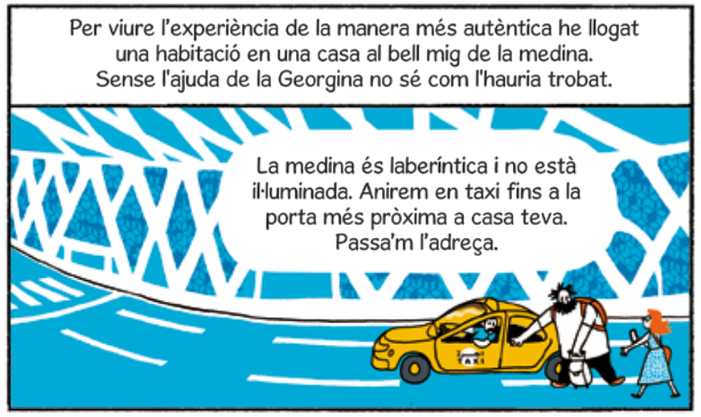
Per viure l'experiència de la manera més autèntica he llogat una habitació en una casa al bell mig de la medina. Sense l'ajuda de la Georgina no sé com l'hauria trobat.
La medina és laberíntica i no està il·luminada. Anirem en taxi fins a la porta més pròxima a casa teva. Passa'm l'adreça.

Tal com es veu al Google Maps.

Tal com és en realitat.
No hem passat ja per aquí?
El de la botiga ens ha dit dos a la dreta i tres a l'esquerra...

La majoria de carrers de la medina són carrerons sense sortida. Si fos en Pacman ho tindria fotut.

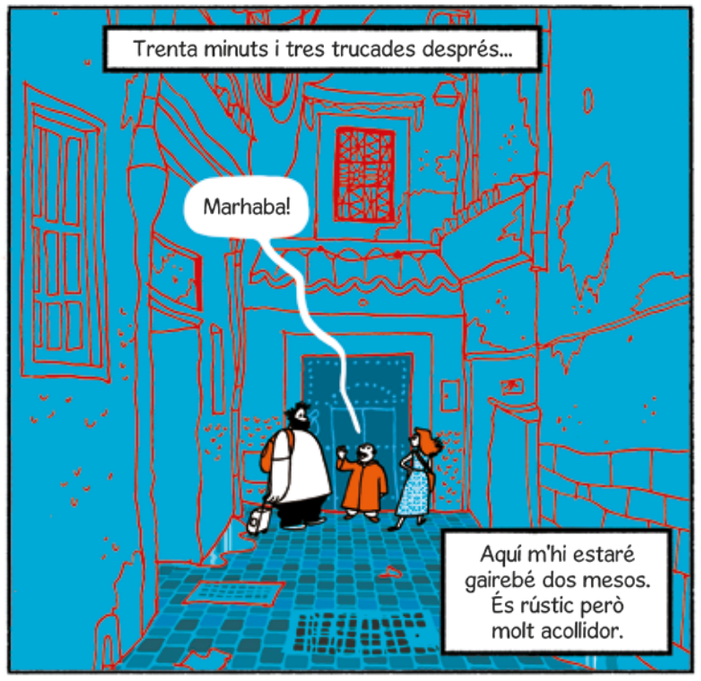
Trenta minuts i tres trucades després...
Marhaba!
Aquí m'hi estaré gairebé dos mesos. És rústic però molt acollidor.

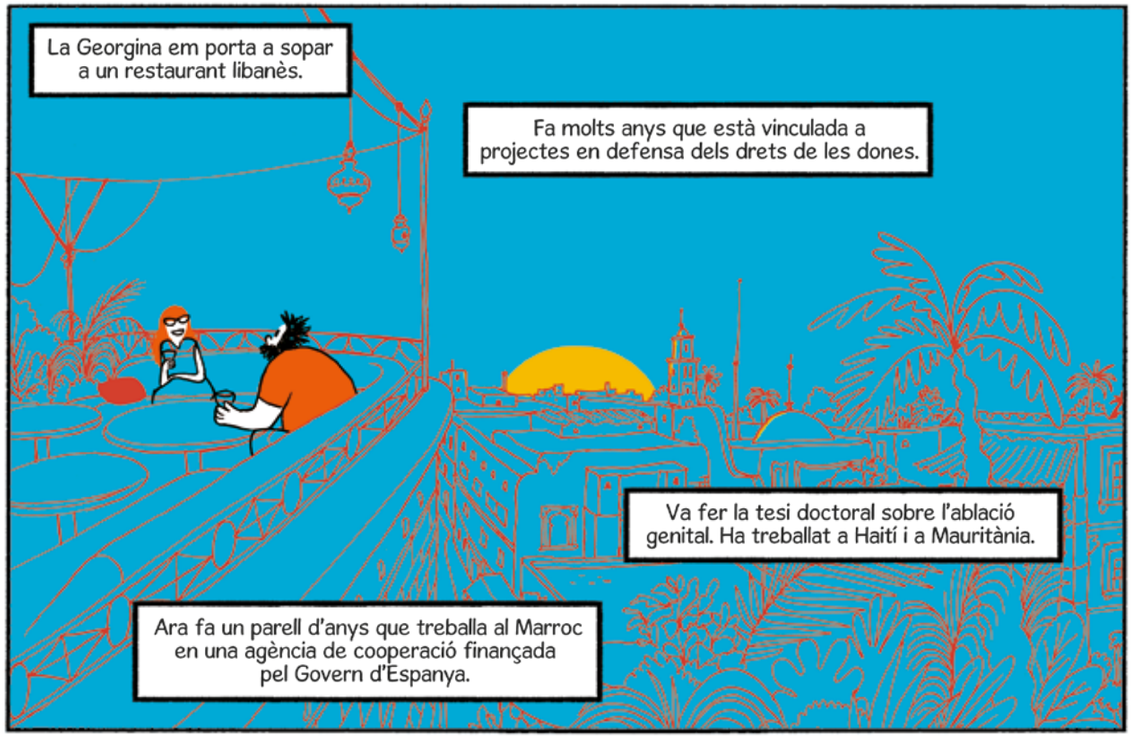
La Georgina em porta a sopar a un restaurant libanès.
Fa molts anys que està vinculada a projectes en defensa dels drets de les dones.
Va fer la tesi doctoral sobre l'ablació genital. Ha treballat a Haití i a Mauritània.
Ara fa un parell d'anys que treballa al Marroc en una agència de cooperació finançada pel Govern d'Espanya.

Des de fa una dècada, al Marroc s'hi està vivint un retrocés en els drets de les dones...
En alguns aspectes estan pitjor que les generacions precedents, sobretot en les zones més rurals.

Als hotels, per exemple, una parella àrab no pot allotjar-se a la mateixa habitació si no porta el certificat de matrimoni.

Torno a casa deambulant amb un croquis que m'he fet...
Dos a l'esquerra, tres a la dreta...
Això sembla un maleït mapa del tresor!

Aaah!! Quina tranquil·litat, i en ple centre... Aquesta és la gràcia dels carrers de vianants.
Me'n vaig a dormir sota un silenci sepulcral.
Zzzz
6:00 h
Què passa? Que ens ataquen? No soc cap espia del Vaticà!
KiKi Ri Kiiii!
Sempre que no hi hagi una mesquita a prop...
zZz

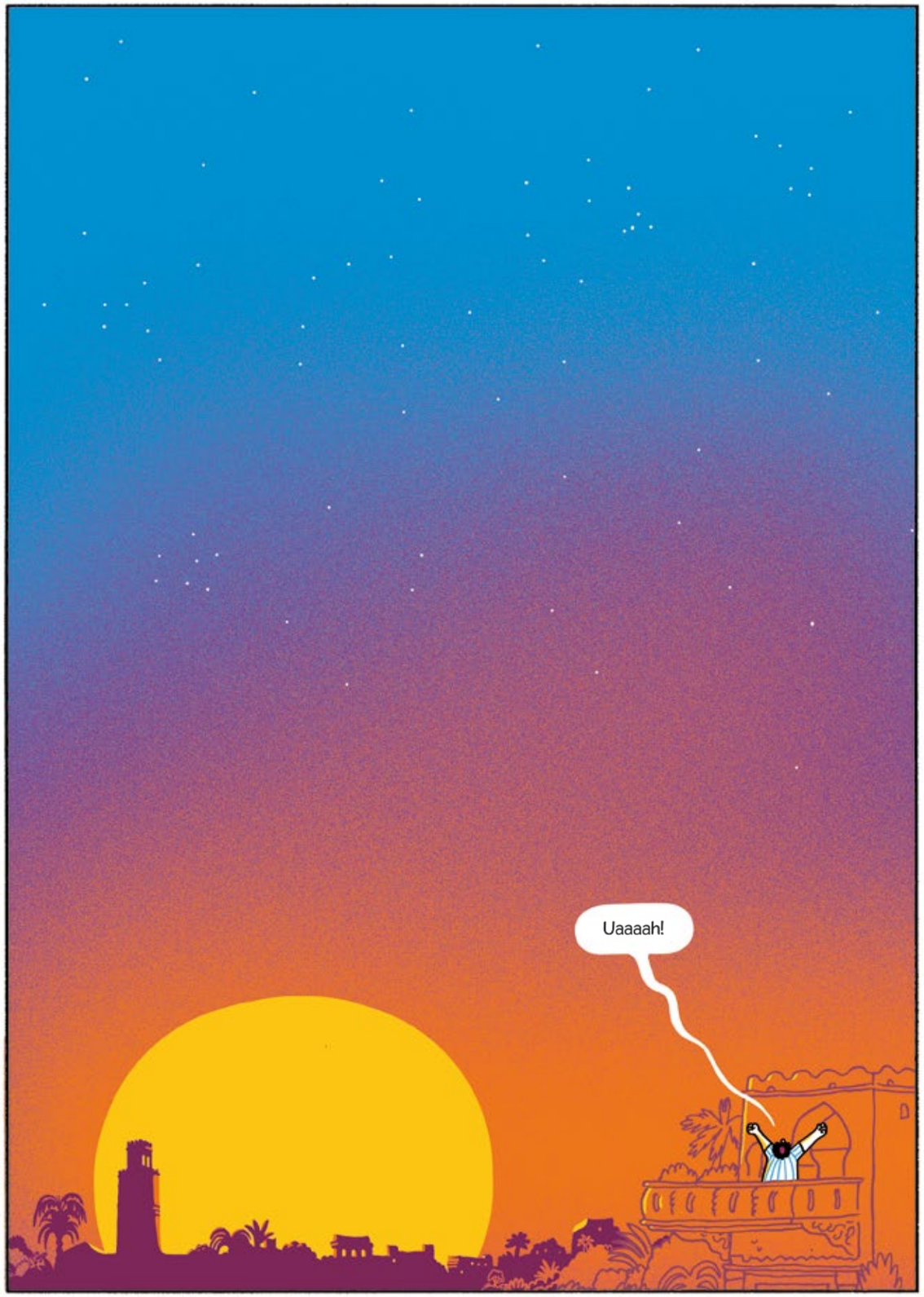
Uaaaah!